

Súd: Okresný súd Revúca
Spisová značka: 6C/69/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6814207547
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Šedivec
ECLI: ECLI:SK:OSRA:2015:6814207547.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Revúca sudcom JUDr. Miroslavom Šedivcom, v právnej veci navrhovateľa: M. Š., nar. XX.XX.XXXX, r.č.: XXXXXX/XXXX, trvale bytom D.Y. XXXX/XX, XXX XX U., zastúpený JUDr. Radkou Rešutíkovou, advokátkou so sídlom Spojová 2, 974 01 Banská Bystrica, proti odporkyni: K. Š., nar. XX.XX.XXXX, r.č.: XXXXXX/XXXX, trvale bytom D. XXXX/XX, XXX XX U., zastúpená JUDr. Pavlom Halajom, advokátom so sídlom Námestie slobody 2, 050 01 Revúca, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, takto

rozhodol:

Z bezpodielového spoluvlastníctva účastníkov konania do výlučného vlastníctva navrhovateľa prikazuje hnutelné veci: video, videokazety, konferenčný stolík, rohovú sedáciu súpravu a komodu.

Z bezpodielového spoluvlastníctva účastníkov konania do výlučného vlastníctva odporkyne prikazuje hnutelné veci: chladničku a obývaciu stenu a nehnuteľnosť: byt č. 46 vo vchode č. 22, na 8. poschodí bytového domu č. súp. XXXX, postaveného na pozemku parc. reg. „C“ č. 680/6 v k. ú. U. a spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach bytového domu č. súp. XXXX vo veľkosti 6625/237936 vzhľadom k celku, zapísaný na LV č. XXXX, pre k. ú. U..

Odporkyňa je povinná zaplatiť navrhovateľovi 9.656,50 Eur v lehote šiestich mesiacov od právoplatnosti rozsudku.

Odporkyňa je povinná zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania v rozsahu 14,6 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením do 30 dní po právoplatnosti rozsudku vo veci samej.

Odporkyňa je povinná zaplatiť súdny poplatok za návrh vo výške 9,64 Eur na účet Okresného súdu Revúca v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

Odporkyňa je povinná zaplatiť súdny poplatok za vyporiadanie BSM vo výške 701,- Eur na účet Okresného súdu Revúca v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

Odporkyňa je povinná zaplatiť štátu náhradu trov konania vo výške 173,84 Eur na účet Okresného súdu Revúca v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa návrhom podaným dňa 05.11.2014 domáhal proti odporkyni vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej len „BSM“) zaniknutého rozvodom manželstva účastníkov konania rozsudkom Okresného súdu Revúca č.k. 4C/1/2014-24, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 21.03.2014. Navrhovateľ sa domáhal vyporiadania hnutelných vecí, a to: práčky, chladničky, obývacej steny, kuchynskej linky, plávajúcej podlahy, sporáku, plazmového televízora,

plastových okien, obkladu na balkóne a sťahovacej rolety na balkóne, vyporiadania zostatkov na dvoch vkladných knižkách, vyporiadania sumy 4.000,- Eur vnesenej navrhovateľom do BSM z dedičstva po jeho rodičoch, a nehnuteľnosti - bytu zapísaného na LV č. XXXX, pre k. ú. U.. Hnuteľné veci a nehnuteľnosti navrhovateľ navrhoval prikázať do výlučného vlastníctva odporkyne a titulom vyrovnania spoluvlastníckych podielov sa navrhovateľ domáhal proti odporkyni zaplata sumy 16.850,- Eur.

Odporkyňa 1/ sa k riadne doručenému návrhu navrhovateľa písomne vyjadrila tak, že byt nepatrí do BSM účastníkov konania, pretože odporkyňa sa stala členkou Stavebného bytového družstva Revúca ešte pred uzatvorením manželstva s navrhovateľom, za nadobudnutie bytu zaplatila sumu 24.280,- Kčs z peňazí poskytnutých jej rodičmi, v kúpnej zmluve zo dňa 21.06.2002 sú ako kupujúci a členovia družstva uvedení obaja účastníci konania aj keď navrhovateľovi členstvo v družstve nevzniklo, odporca preto nemal nárok na nadobudnutie spoluvlastníckeho práva k bytu, v časti týkajúcej sa nadobudnutia spoluvlastníckeho práva navrhovateľa k bytu je preto kúpna zmluva zo dňa 21.06.2002 absolútne neplatný právny úkon, kúpna cena bytu 24.978,- Sk bola zaplatená z pôžičky od zamestnávateľa odporkyne a výlučne odporkyňa sama túto pôžičku splatila počas 24 mesiacov záškami zo mzdy, náklady spojené s užívaním bytu platila odporkyňa a to tak pred odkúpením bytu ako aj neskôr z účtu, na ktorom boli prostriedky zo mzdy odporkyne, rekonštrukciu bytu odporkyňa realizovala z prostriedkov z poisťného plnenia za pracovný úraz a z odškodnenia pracovného úrazu Sociálnou poisťovňou. Odporkyňa preto byt nepovažovala za súčasť BSM a v prípade, ak by bol byt súčasťou BSM navrhovala vychádzať z disparity podielov oboch účastníkov na spoločnom majetku s tým, že s ohľadom na spôsob nadobudnutia bytu podiel odporkyne na byte je 100 %. Nerovnosť podielov na spoločnom majetku účastníkov konania v prospech odporkyne malo tiež odôvodniť to, že navrhovateľ od uzatvorenia manželstva mal požívať alkoholické nápoje, od roku 2008 nadmerne, navrhovateľ sa venoval tiež stávkovaniu, odporkyňa mala sama zabezpečovať bežný chod domácnosti a starostlivosť o deti, pracovný pomer v pekárni INTAL navrhovateľ skončil v januári 2012 na vlastnú žiadosť, následne bol zamestnaný v Rakúsku jeden mesiac a v Taliansku tri týždne, inak bol navrhovateľ nezamestnaný, nepoberal dávku v hmotnej núdzi a domácnosť financovala odporkyňa. Podľa odporkyne do BSM účastníkov konania patrili aj ďalšie hnuteľné veci, a to: video, strieborný televízor Orava, videokazety, konferenčný stolík, rohová sedacia súprava, a komoda.

Súd vo veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi: rozsudok Okresného súdu Revúca č. k. 4C/1/2014-24 č. I. 8, výpis LV č. XXXX č. I. 10, potvrdenie č. I. 26, prihláška za člena Stavebného bytového družstva v Revúcej č. I. 27 s dotazníkom č. I. 28, rozhodnutie o prijatí za člena Stavebného bytového družstva č. I. 30, oznámenie o nadobudnutí družstevného bytu č. I. 31, zápisnica o dohode o odovzdaní a prevzatí bytu č. I. 32, žiadosť o prevod bytu do vlastníctva č. I. 34, doklady o platbách č. I. 35, zmluva o prevode družstevného bytu č. I. 36, oznámenie poisťovne Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s. č. I. 41, vkladná knižka č. XXXXXXXXXXX/XXXX č. I. 42, potvrdenie SLOVMAG, a.s. č. I. 43, výpis z účtu č. I. 44, vkladná knižka č. XXXXXXXXXXX/XXXX č. I. 57, lustrácia v Sociálnej poisťovni č. I. 65, znalecký posudok č. I. 83, osvedčenie o dedičstve sp. zn. 4D/97/2011 č. I. 132, potvrdenia o platbách č. I. 135, vyjadrenie súdneho exekútora JUDr. Marka Rusa č. I. 136, doklady o príjme odporkyne č. I. 137-142, pripojeným spisom Okresného súdu Revúca sp. zn. 4C/1/2014 - z neho najmä návrh č. I. 1, pripojeným spisom Okresného súdu Revúca sp. zn. 4C/68/2014 - z neho najmä vyjadrenie č. I. 17, výsluchom navrhovateľa a odporkyne a výsluchom svedkov M. Š. X. B. Š., na základe ktorých súd zistil nasledovný skutkový stav:

Manželstvo účastníkov konania uzatvorené dňa 11.10.1986 zaniklo rozvodom rozsudkom Okresného súdu Revúca č.k. 4C/1/2014-24, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 21.03.2014.

Z výsluchu účastníkov konania mal súd preukázané, že do ich BSM patria hnuteľné veci, a to: chladnička v hodnote 200,- Eur, obývacia stena v hodnote 200,- Eur, video v hodnote 10,- Eur, videokazety v hodnote 0,- Eur, konferenčný stolík v hodnote 20,- Eur, rohová sedacia súprava v hodnote 200,- Eur a komoda v hodnote 50,- Eur, z ktorých video, videokazety, konferenčný stolík, rohová sedaciu súpravu a komodu spolu v hodnote 280,- Eur, navrhovali obaja účastníci zhodne prikázať do výlučného vlastníctva navrhovateľa a chladničku a obývaciu stenu spolu v hodnote 400,- Eur navrhovali obaja účastníci konania zhodne prikázať do výlučného vlastníctva odporkyne.

Z výsluchu účastníkov konania mal súd ďalej preukázané, že do BSM účastníkov konania nepatria zostatky na vkladných knižkách č. XXXXXXXXXXX/XXXX a č. XXXXXXXXXXX/XXXX, z dôvodu, že zostatky

na týchto vkladných knižkách sú tvorené prostriedkami z dedičstva navrhovateľa a odporkyne po ich rodičoch. Do BSM účastníkov konania ako samostatná položka nepatria hnutelné veci uvedené v návrhu navrhovateľa ako kuchynská linka, plávajúca podlaha, plastové okná, obklad na balkóne a sťahovacia roleta na balkóne, pretože tieto tvoria súčasť bytu a nie sú teda samostatnými vecami. Súčasťou BSM účastníkov konania nie sú práčka, sporák a plazmový televízor, navrhnuté na vyporiadanie navrhovateľom, ani strieborný televízor Orava, navrhnutý na vyporiadanie odporkyňou.

Ohľadom sporného zaradenia bytu do BSM a prípadnej nerovnosti podielov účastníkov konania na spoločnom majetku mal súd preukázané nasledovné skutočnosti:

Na základe prihlášky zo dňa 29.07.1986 (č. I. 27) sa odporkyňa dňa 22.08.1968 (č. I. 30) stala členom Stavebného bytového družstva Revúca. Túto prihlášku odporkyňa podľa svojej výpovede podávala ako slobodná z dôvodu, že sa chcela zosobášiť s navrhovateľom, aby mali kde bývať. Už v dotazníku č. I. 28, ktorý bol zrejme súčasťou prihlášky odporkyne za člena stavebného bytového družstva (dotazník je nedatovaný, ale podľa jeho obsahu bol vyplnený ešte v čase, kedy odporkyňa bola slobodná), je navrhovateľ uvedený ako (zrejme budúci) manžel odporkyne - rodinný príslušník, ktorý bude žiť s odporkyňou v spoločnej domácnosti, pričom odporkyňa uviedla, že už v čase vyplnenia tohto dotazníka žili s navrhovateľom v spoločnej domácnosti. Dňa 11.10.1986 navrhovateľ a odporkyňa uzatvorili manželstvo a dňa 13.11.1986 bol odporkyňi pridelený do užívania 3-izbový družstevný byt č. 46 v bytovom dome č. súp. XXXX S. XX/GX, nachádzajúci sa v U., na ulici D.Y. (oznámenie č. I. 31, zápisnica o dohode o odovzdaní a prevzatí bytu č. I. 32). Obaja účastníci zhodne uviedli, že na splatení ceny členského podielu vo výške 24.000,- Kčs sa podieľali obaja jednou polovicou, okrem toho odporkyňa platila ešte poplatok vo výške 3.000,- Kčs a 250,- Kčs.

Zmluvou o prevode družstevného bytu do osobného vlastníctva nájomcu uzatvorenou dňa 21.06.2002 (č. I. 36) medzi Stavebným bytovým družstvom Revúca ako predávajúcim a navrhovateľom a odporkyňou obidvomi spoločne ako kupujúcimi bol byt prevedený do bezpodielového spoluvlastníctva navrhovateľa a odporkyne za kúpnu cenu vo výške 24.978,- Sk, ďalšie náklady spojené s prevodom bytu predstavovali 1.300,- Sk a 500,- Sk, čo všetko zaplatila odporkyňa (doklady č. I. 35) tvrdiac, že kúpnu cenu platila aj z pôžičky od svojho zamestnávateľa vo výške 22.000,- Sk, ktorá je však bola poskytnutá ešte v mesiaci august 2001 (potvrdenie č. I. 43). Ako dôvod toho, že v zmluve o prevode bytu sú navrhovateľ a odporkyňa obaja spoločne uvedení ako kupujúci, obaja účastníci uviedli, že je to tak preto, lebo vtedy boli manželia. Podľa zápisu na LV č. XXXX, pre k. ú. U. sú navrhovateľ a odporkyňa bezpodielovými spoluvlastníkmi bytu č. 46, vo vchode č. XX, na 8. poschodí bytového domu č. súp. XXXX, postaveného na pozemku parc. reg. „C“ č. 680/6 v k. ú. U. a spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach bytového domu č. súp. XXXX, vo veľkosti 6625/237936 vzhľadom k celku, všeobecná hodnota ktorého podľa znaleckého posudku znalca Ing. Ondreja Kvetka č. 91/2015 predstavuje 22.700,- Eur.

Za pracovný úraz zo dňa 25.01.2006 bolo odporkyňi vyplatené poistné plnenie z úrazového životného poistenia spolu vo výške 1.500,37 Eur (č. I. 41), z dôvodu pracovného úrazu bola odporkyňa tiež vyplácaná úrazová renta (výpis z účtu č. I. 44). Odporkyňa bola počas trvania manželstva zamestnaná v spoločnosti SLOVMAG, a.s., mzda bola odporkyňi vyplácaná na účet spolu s úrazovou rentou. Navrhovateľ bol do roku 2012 zamestnaný v pekárni INTAL v Revúcej, zamestnávateľ navrhovateľovi mzdu vyplácal v hotovosti, navrhovateľ tvrdil, že zarábala až okolo 15.000,- Sk, pričom zamestnávateľ vykazoval príjem navrhovateľa vo výške minimálneho vymeriavacieho základu (č. I. 65). Príjem navrhovateľa vyšší ako minimálna mzda je sčasti potvrdený výpoveďou svedka M. Š., ktorý uviedol, že navrhovateľ určité obdobie zarábala 300 - 400 Eur, čo je viac ako minimálna mzda. Od roku 2012 bol navrhovateľ zamestnaný už len na krátke obdobia na dohodu o vykonaní práce.

Počas trvania manželstva účastníkov bola v byte urobená nová kuchynská linka, plávajúca podlaha, plastové okná a obklad, podlaha a sťahovacia roleta na balkóne bytu, o ktorých odporkyňa tvrdila, že boli financované z prostriedkov z úrazovej renty a sčasti z poistného plnenia z úrazového životného poistenia odporkyne, pričom toto tvrdenie odporkyne navrhovateľ nepoprel a je potvrdené aj výpoveďou svedka B. Š.D.. Podľa tvrdení odporkyne a podľa výsluchu svedkov B. Š. X. M. Š. - synov účastníkov konania, navrhovateľ nadmerne požíval alkohol, svedok B. Š. si za posledných 15 rokov nepamätal ani jeden deň, kedy by bol navrhovateľ triezvy. Navrhovateľ sám pripustil, že požíval alkohol, denný príjem 2 - 3 pív však nepovažoval za nadmerné užívanie alkoholu. Svedok B. Š. uvádzal, že navrhovateľ

neprispiel na nájomné a stravu a živíť navrhovateľa musela odporkyňa. Svedok M. Š. naopak uviedol, že navrhovateľ vždy odporkyňi niečo dal na nájomné a stravu a len zvyšok si ponechal, až posledného dva a pol roka pred rozvodom manželstva celú domácnosť financovala odporkyňa, kým boli s bratom deťmi, navrhovateľ prispieval na domácnosť pravidelnejšie, ani tak neholdoval alkoholu, neskôr prišlo obdobie, kedy začal navrhovateľ viac požívať alkohol a menej prispieval na domácnosť. Okrem alkoholu navrhovateľ míňal peniaze na stávkovanie, o domácnosť sa navrhovateľ nestaral, len doniesol výplatu a nezaujímal sa ani o opravy v byte, ktoré vykonávala odporkyňa a neskôr synovia účastníkov. Navrhovateľ pil alkohol každý deň (pivo) a najviac v sobotu, kedy odišiel z domácnosti ráno o deviatej a vrátil sa neskoro večer pod vplyvom alkoholu.

V návrhu odporkyne na rozvod manželstva v spise Okresného súdu Revúca sp. zn. 4C/1/2014 (č. I. 1) odporkyňa uviedla, že asi tri roky pred podaním návrhu na rozvod manželstva odporca začal vo väčšej miere požívať alkohol, našiel si priateľku a neprispieval na domácnosť, vo vyjadrení odporkyne k návrhu navrhovateľa o určenie príspevku na výživu rozvedeného manžela v spise Okresného súdu Revúca sp. zn. 4C/68/2014 (č. I. 17) odporkyňa uviedla, že navrhovateľ posledné roky manželstva nadmerne užíval alkohol, posledné dva roky sa nestaral o rodinu a, neprispieval na domácnosť a stravu.

Podľa § 143 Občianskeho zákonníka, v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva, s výnimkou vecí získaných dedičstvom alebo darom, ako aj vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov, a vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcii majetku jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva alebo ktorému bola vec vydaná ako právnomu nástupcovi pôvodného vlastníka.

Podľa § 148 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zánikom manželstva zanikne i bezpodielové spoluvlastníctvo manželov.

Podľa § 149 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak zanikne bezpodielové spoluvlastníctvo, vykoná sa vyporiadanie podľa zásad uvedených v § 150 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20150401>>.

Podľa § 150 Občianskeho zákonníka, pri vyporiadaní sa vychádza z toho, že podiely oboch manželov sú rovnaké. Každý z manželov je oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok, a je povinný nahradiť, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na jeho ostatný majetok. Ďalej sa prihliadne predovšetkým na potreby maloletých detí, na to, ako sa každý z manželov staral o rodinu, a na to, ako sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí. Pri určení miery pričinenia treba ziať tiež zreteľ na starostlivosť o deti a na obstarávanie spoločnej domácnosti.

Výrokom rozsudku, ktorým súd vyporiadava BSM, musí byť jasne a určito uvedené, aké právo bolo účastníkom konania priznané alebo aká povinnosť im bola uložená a v akom rozsahu sa tak stalo. Vzhľadom k tomu, že súd nie je viazaný návrhom účastníkov o tom, čo patrí do BSM, nie je dôvod k tomu, aby vo výroku rozsudku bol výslovne zamietnutý návrh domáhajúci sa určenia, že vec patrí alebo nepatrí do BSM (stanovisko Nejvyššího soudu ČSR sp. zn. Cpj 86/71 zo dňa 03.02.1972 - Rc 42/1972). Súd preto výrokom rozsudku neurčoval, čo patrí alebo nepatrí do BSM, ani o tomto návrhu odporkyne nerozhodoval osobitným výrokom, ale rozhodol o vyporiadaní tých hnutelných a nehnuteľných vecí a ostatných majetkových práv, o ktorých z vykonaného dokazovania zistil, že tvoria súčasť zaniknutého BSM účastníkov konania. O ostatných veciach a majetkových právach súd len v odôvodení rozsudku uviedol, prečo tieto veci a práva nevyporiadal.

Z vykonaného dokazovania výsluchom účastníkov konania mal súd preukázané, že do ich BSM patria hnutelné veci, a to: chladnička v hodnote 200,- Eur, obývací stena v hodnote 200,- Eur, video v hodnote 10,- Eur, videokazety v hodnote 0,- Eur, konferenčný stolík v hodnote 20,- Eur, rohová sedacia súprava v hodnote 200,- Eur a komoda v hodnote 50,- Eur, z ktorých video, videokazety, konferenčný stolík, rohová sedáciu súpravu a komodu spolu v hodnote 280,- Eur, navrhovali obaja účastníci zhodne prikázať do výlučného vlastníctva navrhovateľa a chladničku a obývaciu stenu spolu v hodnote 400,- Eur navrhovali obaja účastníci konania zhodne prikázať do výlučného vlastníctva odporkyne. Súd tieto hnutelné veci medzi účastníkov konania vyporiadal v súlade so zhodnými návrhmi obidvoch účastníkov, ktoré boli v

súlade so zásadou prikázania hnutelnej veci tomu z účastníkov konania, ktorý príslušnú hnutelnú vec reálne užíva.

Z výsluchu účastníkov konania mal súd ďalej preukázané, že do BSM účastníkov konania nepatria zostatky na vkladných knižkách č. XXXXXXXXXXX/XXXX a č. XXXXXXXXXXX/XXXX, z dôvodu, že zostatky na týchto vkladných knižkách sú tvorené prostriedkami z dedičstva navrhovateľa a odporkyne po ich rodičoch. Do BSM účastníkov konania ako samostatná položka nepatria hnutelné veci uvedené v návrhu navrhovateľa ako kuchynská linka, plávajúca podlaha, plastové okná, obklad na balkóne a sťahovacia roleta na balkóne, pretože tieto tvoria súčasť bytu a nie sú teda samostatnými vecami. Súčasťou BSM účastníkov konania nie sú práčka, sporák a plazmový televízor, navrhnuté na vyporiadanie navrhovateľom, ani strieborný televízor Orava, navrhnutý na vyporiadanie odporkyňou.

Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že do BSM účastníkov konania patrí aj byt a to napriek tomu, že formálne sa členom Stavebného bytového družstva Revúca stala iba odporkyňa dňa 22.08.1986, a to ešte pred uzatvorením manželstva dňa 11.10.1986 a až počas právneho trvania manželstva bol odporkyni dňa 13.11.1986 pridelený do užívania 3-izbový byt, čím podľa § 703 ods. 2 vznikol spoločný nájom navrhovateľa a odporkyne k bytu, ale nevzniklo ich spoločné členstvo v bytovom družstve (§ 705 ods. 2 veta prvá Občianskeho zákonníka). Sporný byt je napriek tomu potrebné zaradiť do BSM s ohľadom na zistené skutočnosti, že odporkyňa sa stala členom bytového družstva v čase, kedy už žila v spoločnej domácnosti s navrhovateľom, a to v čase tesne predchádzajúcom uzatvoreniu ich manželstva (nie celé dva mesiace), pričom potreba riešenia bytovej otázky vyvolaná spolužitím odporkyne s navrhovateľom a plánovaným uzatvorením ich manželstva bola zjavne jedným z dôvodov práve pre pridelenie bytu konkrétnej veľkosti odporkyni, kde aj veľkosť 3-izbového bytu bola zjavne daná potrebou zabezpečenia bývania pre budúcu rodinu (ak by odporkyňa požiadala o pridelenie bytu sama zrejme by jej 3-izbový byt pridelený nebol), ďalej tým, že na splatení ceny podielu v bytovom družstve sa podieľali obaja účastníci konania v jednej polovici a napokon tým, že kúpna cena bytu bola zaplatená podľa uzatvorenej zmluvy o prevode bytu zo dňa 21.06.2002 vo výške 24.978,- Sk, teda vo výške nezodpovedajúcej trhovej hodnote bytu, ale určenej len vo výške nesplateného investičného úveru, t.j. na základe dlhodobého plnenia povinností člena bytového družstva platením mesačných platieb obsahujúcich aj splátku tohto úveru platených počas trvania manželstva účastníkov konania (v čase keď ešte navrhovateľ na domácnosti prispieval) z príjmov patriacich do BSM. Opačný záver by viedol k neodôvodnenej nespravodlivosti v neprospech navrhovateľa, ktorý by sa svojím príjmom počas trvania manželstva podieľal na splatení hodnoty bytu, ale nemal by žiadny z toho vyplývajúci majetkový nárok.

Zároveň bolo z vykonaného dokazovania tiež zistené, že zmluvu o prevode družstevného bytu do osobného vlastníctva nájomcu zo dňa 21.06.2002 uzatvorili navrhovateľ a odporkyňa obidvaja spoločne ako kupujúci, pričom obaja účastníci uviedli, že je to tak preto, lebo vtedy boli manželia. Navrhovateľ a odporkyňa takto obaja zhodne prejavili vôľu ako manželia nadobudnúť predmetný byt do svojho BSM (bez ohľadu na skutočnosť, že tak urobili možno v nesprávnej predstave o spoločnom členstve v bytovom družstve). Ustanovenie § 28 zákona č. 182/1993 Z. z. upravuje právo nájomcu družstevného bytu, ktorý je členom bytového družstva, na prevod vlastníctva bytu. Toto ustanovenie však dáva nájomcovi družstevného bytu iba právo (nie povinnosť) byt odkúpiť, nemožno ho preto vykladať tak, že je povinnosťou nájomcu družstevného bytu, ktorý je členom bytového družstva, byt odkúpiť do svojho výlučného vlastníctva, pretože by to viedlo k extenzívnemu rozšíreniu dispozície predmetného ustanovenia, pričom takéto rozšírenie dispozície nemá v slovnom vyjadrení tejto právnej normy oporu a nie je odôvodniteľné ani žiadnym účelom, pre ktorý by takto mala byť dispozičná autonómia subjektov súkromného práva obmedzená. Uzatvorenie zmluvy o prevode bytu zo dňa 21.06.2002 bolo výkonom práva odporkyne podľa § 28 zákona č. 182/1993 Z. z. na prevod vlastníctva bytu, ktoré sa odporkyňa rozhodla realizovať tak, že byt odkúpila spoločne s navrhovateľom. Takto uzatvorenú zmluvu o prevode bytu preto nemožno považovať za neplatnú iba z dôvodu, že v čase jej uzatvorenia bola členom bytového družstva iba odporkyňa (napr. rozsudok Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 31Cdo/51/2010 zo dňa 11.01.2012, www.nsoud.cz <<http://www.nsoud.cz>>). Takýto záver je v súlade napr. aj s rozhodnutím Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 22Cdo/410/2008 zo dňa 28.05.2009 (www.nsoud.cz), podľa ktorého ak kúpna cena nadobúdanej veci bola zaplatená z výlučných prostriedkov jedného z manželov, avšak kupujúcimi boli obaja manželia a obidvaja pri uzatvorení zmluvy prejavili vôľu nadobudnúť kupovanú vec do BSM, potom sa táto vec stala súčasťou ich BSM, pohnútky, ktoré manželov v takom prípade viedli k tomu, že vec nadobudli do BSM sú zásadne bezvýznamné, ani skutočnosť, že tak možno urobili v omyle o právnej úprave, nemôže byť dôvodom pre vylúčenie nadobudnutia do BSM. Odhliadnuc od vyššie

uvedených okolností súvisiacich s nadobudnutím členského podielu v bytovom družstve odporkyňou je potom zmluva o prevode bytu zo dňa 21.06.2002 ďalším samostatným dôvodom pre zaradenie bytu do rozsahu BSM účastníkov konania.

Na základe zhodných návrhov účastníkov konania súd predmetný byt prikázal do výlučného vlastníctva odporkyne, ktorá byt v súčasnosti aj užíva.

Navrhovateľovi takto boli do výlučného vlastníctva prikázané hnutelné veci v hodnote 280,- Eur a odporkyňi boli prikázané do výlučného vlastníctva hnutelné veci a nehnuteľnosti spolu v hodnote 23.100,- Eur. Celková hodnota majetku patriaceho do BSM účastníkov predstavuje 23.380,- Eur, polovičný podiel každého z účastníkov konania potom predstavuje 11.690,- Eur, odporkyňa by teda pri rovnosti podielov na spoločnom majetku mala byť povinná doplatiť navrhovateľovi na vyrovnanie podielov sumu 11.410,- Eur.

Podľa § 150 Občianskeho zákonníka sa pri vyporiadaní BSM vychádza z toho, že podiely oboch manželov na spoločnom majetku sú rovnaké, pričom sa prihliada najmä (ale nielen) na to, ako sa každý z manželov staral o rodinu a domácnosť a na to, ako sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí.

Pre účely vyporiadania BSM sú podiely oboch manželov rovnaké, pokiaľ nie sú zistené podmienky pre odchylné stanovenie podielov. Pôjde najmä o prípady, kedy jeden z manželov za trvania manželstva vôbec nepracoval, počínal si nezodpovedne k rodine, nestaral sa o jej potreby, spôsobil škodu, ktorá musela byť počas trvania manželstva zaplatená a druhý manžel na jej spôsobení nemal žiadnu vinu, alebo napokon, keď aj i iných dôvodov bolo zistené, že manžel sa o nadobudnutie spoločných vecí nezaslúžil alebo zaslúžil len v miere podstatne menšej (stanovisko prezídia Nejvyššieho soudu ČR sp. zn. Prz 51/65 zo dňa 12.11.1965 - Rc 70/1965).

Takto možno prihliadnúť napr. k tomu, že pričinením iba jedného z manželov došlo k zhodnoteniu vecí, ktoré do BSM patrili, či už za trvania manželstva a BSM (najmä v dobe, kedy manželia už nežili v spoločnej domácnosti), či v dobe od zániku BSM do jeho vyporiadania. Skutočnosť, že manželia nežili v spoločnej domácnosti, nemá za následok zánik BSM. Nemožno preto vyvodiť, že by veci získané jedným z manželov nepatrili do BSM len preto, že boli získané v dobe, kedy manželia nežili v spoločnej domácnosti. Táto skutočnosť, a najmä s ňou súvisiaca miera pričinenia o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí, však môže ovplyvniť veľkosť podielov každého z manželov na spoločnom majetku a súdy k nej prihliadajú pri vyporiadaní BSM a pri určení výšky podielov manželov. Pritom rozhodujúcou nie je len výška príjmu každého z manželov, ale aj spôsob jeho života, vzťah k rodine, a k hospodáreniu so spoločnými prostriedkami (stanovisko Nejvyššieho soudu ČR sp. zn. Cpj 86/71 zo dňa 03.02.1972 - Rc 42/1972).

Samotná okolnosť, že každý z manželov má iné predpoklady pre zárobkovú činnosť, ešte k nerovnosti podielov nevedie. Výnimočné priznanie väčšieho podielu pri vyporiadaní BSM nemožno odôvodniť väčšími zásluhami o vytvorenie majetku, ak jeden z manželov mal k tomu lepšie predpoklady (vzhľadom k svojmu vzdelaniu, schopnostiam, profesii, zdraviu a pod.) ako druhý manžel, ktorému však nemožno vytknúť, že pri starostlivosti o rodinu, pri nadobúdaní a udržiavaní spoločných vecí, pri starostlivosti o deti a pri obstarávaní spoločnej domácnosti nevyužíval svoje schopnosti a možnosti. Prichádzalo by do úvahy v prípadoch, kedy jeden z manželov nevyužíval pri nadobúdaní a udržiavaní spoločných vecí, pri starostlivosti o deti a rodinu a pri obstarávaní spoločnej domácnosti svoje možnosti a schopnosti a svoje povinnosti neplnil riadne, alebo v prípadoch, kedy manželia žili oddelene a nadobúdali veci do BSM napr. vo svojich oddelených bydliskách (uznesenie Krajského soudu v Hradci Králové sp. zn. 10Co/87/74, citované podľa Dvořák, Spáčil, Společné jmění manželů v teorii a v judikatuře, 2. vydání, Praha ASPI, a. s. 2007).

Rôzna výška podielov manželov pri vyporiadaní BSM pritom môže byť vyjadrená nielen percentuálne alebo zlomkom, ale aj prikázaním určitej veci len jednému z manželov, bez toho, aby bol ohľadom jej vyporiadania zaviazaný k finančnému vyrovnaniu (rozsudok Nejvyššieho soudu ČR sp. zn. 22Cdo/2914/99 zo dňa 25.10.2001, www.nsoud.cz <<http://www.nsoud.cz>>).

Odklon od rovnosti podielov je namieste iba za situácie, kedy zvýšené úsilie jedného z manželov zabezpečilo nadobudnutie a udržanie spoločného majetku značnej hodnoty (rozsudok Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 22Cdo/1781/2004 zo dňa 30.05.2005, www.nsoud.cz <<http://www.nsoud.cz>>), ani neobvykle vysoké príjmy dosiahnuté v dôsledku neobvyklého úspechu a vynaloženia neobvyklého úsilia jedným z manželov však neznamenajú automaticky nerovnosť výšky podielov na spoločnom majetku (Dvořák, Spáčil, Společné jmění manželů v teorii a v judikatuře, 2. vydání, Praha ASPI, a. s. 2007, s. 230), na druhej strane rovnako potom aj požívanie alkoholu jedným z manželov neznamená automaticky zníženie jeho podielu na spoločnom majetku, pokiaľ nevybočilo z bežne prijateľných medzí a nemalo negatívne dôsledky na rodinu a spoločný majetok manželov. Dôvodom pre zníženie podielu tak bude vyššie ako obvyklé utrácanie peňazí na alkohol, gamblerstvo a pod. (Dvořák, Spáčil, Společné jmění manželů v teorii a v judikatuře, 2. vydání, Praha ASPI, a. s. 2007, s. 229).

Vychádzajúc z uvedeného potom pri úvahe o možnej nerovnosti podielov navrhovateľa a odporkyne na spoločnom majetku nie je možné zásluhy odporkyne na nadobudnutí bytu hodnotiť ako výlučné a to najmä s ohľadom na okolnosti vyššie uvedené (okamih vzniku členstva odporkyne v bytovom družstve, pridelenie bytu v nadväznosti na potrebu riešenia bytovej otázky navrhovateľa a odporkyne ako rodiny, splatenie ceny podielu v bytovom družstve oboma účastníkmi, splácanie splátok investičného úveru počas trvania manželstva účastníkov z príjmov z BSM); z tohto hľadiska teda zásluhy navrhovateľa a odporkyne na nadobudnutí bytu sú v zásade rovnaké.

Z vykonaného dokazovania výsluchom účastníkov konania, svedkov B. Š. a M. Š., ako aj obsahom spisov Okresného súdu Revúca sp. zn. 4C/1/2014 a sp. zn. 4C/68/2014 mal súd preukázané, že navrhovateľ užíval alkohol takmer denne, čo možno charakterizovať ako závislosť, táto jeho závislosť však v skoršej dobe nedosahovala významnú úroveň, čo vyplynulo najmä z výsluchu svedka M. Š. a z písomných podaní odporkyne v uvedených súdnych spisoch, ale hlbšie sa rozvinula a prejavila až v dobe približne troch rokov pred rozvodom manželstva účastníkov konania čoho priamym dôsledkom bolo aj neprispievanie navrhovateľa na domácnosť. Odporkyňa svoje tvrdenia o vysokom alkoholizme navrhovateľa a zanedbávaní domácnosti vzťahovala na celú dobu trvania manželstva, v skoršej dobe trvania manželstva však navrhovateľ na domácnosť prispieval, hoci časť prostriedkov si navrhovateľ ponechal a minul na alkohol alebo stávkovanie. Možno tak uzavrieť, že starostlivosť navrhovateľa o rodinu aspoň v počiatku spoločného života navrhovateľa a odporkyne (teda napr. aj v dobe, kedy bola účastníkmi konania splatená prevažná časť investičného úveru povinnosť k splateniu ktorého bola spojená s nadobudnutím členského podielu v bytovom družstve a neskôr bytu) bola primeraná a až s postupným rozvojom alkoholovej závislosti u navrhovateľa jeho záujem o rodinu a domácnosť postupne klesal, pričom uvedené skutkové zistenie je v súlade aj so všeobecnými závermi lekárskej vedy o postupnom vývoji jednotlivých štádií alkoholizmu. Z tohto pohľadu potom nebol dôvodný návrh odporkyne, aby súd v rámci disparity podielov oboch účastníkov konania prikázal spoločný byt do výlučného vlastníctva odporkyne bez povinnosti odporkyne vyplatiť podiel na hodnote bytu navrhovateľovi. V konaní nebolo preukázané, že by navrhovateľ počas trvania manželstva vôbec nepracoval alebo, že by sa vôbec nestaral o rodinu. Rozvinutý alkoholizmus, a z toho plynúci nezáujem navrhovateľa o spoločnú domácnosť prejavovaný v záverečnej fáze manželstva účastníkov konania, kedy navrhovateľ ponechal celé financovanie domácnosti na odporkyňu, ktorá tiež sama zabezpečovala a financovala opravy a rekonštrukcie bytu zo svojho príjmu, resp. z náhrady príjmu vo forme úrazovej renty a poistného plnenia z úrazovej poisťky (ktoré nemožno posudzovať ako bolestné alebo náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia ako samostatným majetok odporkyne, ale ako náhrada príjmu z pracovného pomeru sú tiež súčasťou BSM), súd podľa ustanovenia § 150 Občianskeho zákonníka vyhodnotil tak, že miera pričinenia navrhovateľa na starostlivosti o spoločnú domácnosť a spoločné veci (najmä bytu) je dôvodom iba pre primerané zníženie 50 %-ného podielu navrhovateľa na spoločnom majetku o 7,5 % na hodnotu 42,5 % a tomu zodpovedajúce zvýšenie 50 %-ného podielu odporkyne o 7,5 % na hodnotu 57,5 %, takže vzniknutý rozdiel medzi podielom navrhovateľa a odporkyne predstavuje 15 %.

Celková hodnota majetku patriaceho do BSM účastníkov predstavuje 23.380,- Eur, 42,5 % podiel navrhovateľa potom predstavuje 9.936,50 Eur, s ohľadom ku skutočnosti, že navrhovateľovi súd prikázal do výlučného vlastníctva hnuiteľné veci v hodnote 280,- Eur, odporkyňa je teda povinná doplatiť navrhovateľovi na vyrovnanie podielov sumu 9.656,50 Eur (t.j. o 1.753,50 Eur menej ako pri 50 % podiele navrhovateľa na spoločnom majetku).

Pri rozhodovaní o trovách konania o vyporiadanie BSM súd vychádza z ustanovenia § 142 O. s. p. V konaní o vyporiadanie BSM úspech alebo neúspech účastníka konania spočíva v tom, aký veľký podiel zo spoločného majetku sa mu dostane, pričom prihliadnuť možno tiež k riešeniu otázky rozsahu a hodnoty majetku patriaceho do BSM (stanovisko Nejvyššího soudu ČR sp. zn. Cpj 86/71 zo dňa 03.02.1972 - Rc 42/1972). Z hľadiska rozsahu BSM rozsudkom vo veci boli vyporiadané aj niektoré veci, ktoré neboli súčasťou návrhu navrhovateľa, ktoré navrhla vyporiadať odporkyňa (video, videokazety, konferenčný stolík, rohová sedacia súprava a komoda) a niektoré veci uvedené v návrhu navrhovateľa rozsudkom vyporiadané neboli z dôvodu, že do BSM nepatria (kuchynská linka, plávajúca podlaha, plastové okná, obklad na balkóne a sťahovacia roleta na balkóne ako súčasť bytu a práčka, sporák, plazmový televízor a vkladné knižky). Na druhej strane odporkyňa navrhla vyporiadať strieborný televízor Orava, ktorý súčasťou BSM nie je. Rozdiel takto zisteného rozsahu BSM oproti navrhovateľom navrhovanému vyporiadaniu však je len nepatrnej hodnoty. Po zohľadnení zisteného rozsahu BSM vzhľadom k celkovej hodnote predmetu konania súd preto čistý procesný úspech navrhovateľa posudzoval na základe výšky sumy, ktorej zaplata sa navrhovateľ podaným návrhom domáhal. Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal vyporiadania BSM tým spôsobom, že všetky v návrhu uvedené veci navrhol prikázať do výlučného vlastníctva odporkyne s povinnosťou odporkyne zaplatiť navrhovateľovi 16.850,- Eur. Rozsudkom vo veci bola odporkyňa zaviazaná zaplatiť navrhovateľovi 9.656,50 Eur t.j. úspech navrhovateľa tak predstavuje 57,3 %, čistý procesný úspech navrhovateľa iba pri zohľadnení výšky peňažnej sumy, ktorej zaplata sa navrhovateľ domáhal, potom predstavuje 14,6 %. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O. s. p. tak, že odporkyňu zaviazal zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania v rozsahu 14,6 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením do 30 dní po právoplatnosti rozsudku vo veci samej.

Navrhovateľovi bol rozhodnutím Centra právnej pomoci (č. I. 4) priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci podľa zákona č. 327/2005 Z. z., navrhovateľ je preto podľa § 4 ods. 3 zákona č. 71/1992 Zb. a tiež podľa § 138 ods. 4 O. s. p. osobne oslobodený od platenia súdnych poplatkov. Zároveň preto súd podľa § 2 ods. 2 veta prvá zákona č. 71/1992 Zb., podľa ktorého ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok alebo jeho pomernú časť odporca, ak nie je tiež od poplatku oslobodený, rozhodol o poplatkovej povinnosti odporkyne k zaplata súdneho poplatku za návrh. Výsledkom konania je čistý procesný úspech navrhovateľa v rozsahu 14,6 %, súd preto odporkyňu zaviazal zaplatiť súdny poplatok za návrh podľa položky č. 6 písm. a) Sadzobníka súdnych poplatkov vo výške 66,- Eur v rozsahu 14,6 % t.j. v sume 9,64 Eur.

Podľa § 2 ods. 1 písm. c) zákona č. 71/1992 Zb. poplatníkom v konaní o vyporiadanie BSM sú obaja účastníci (pričom ich spoločná poplatková povinnosť podľa § 2 ods. 3 je solidárna) alebo jeden z nich podľa rozhodnutia súdu. Vzhľadom k tomu, že navrhovateľ je od súdnych poplatkov osobne oslobodený, súd zaviazal odporkyňu ako druhého solidárneho dlžníka k zaplata súdneho poplatku za konanie podľa položky č. 6 písm. b) Sadzobníka súdnych poplatkov vo výške 3 % zo základu súdneho poplatku, ktorým je podľa § 7 ods. 8 zákona č. 71/1992 Zb. cena všetkých vecí patriacich do BSM t.j. suma 23.380,- Eur, súdny poplatok za konanie potom predstavuje 701,- Eur.

Štátu v konaní vznikli trovy konania zaplata nákladov znaleckého dokazovania vo výške 173,84 Eur, keďže odporkyňa zálohu na trovy znaleckého dokazovania nezložila. O trovách konania štátu súd rozhodol podľa § 148 ods. 1 O. s. p. tak, že odporkyňa je povinná zaplatiť štátu náhradu trov konania v celom rozsahu 173,84 Eur, keďže navrhovateľ je od súdnych poplatkov osobne oslobodený podľa § 138 ods. 4 O. s. p., pričom toto osobné oslobodenie z hľadiska ustanovenia § 148 ods. 1 O. s. p. je potrebné považovať za splnenie predpokladov na oslobodenie od súdnych poplatkov.

O lehote na plnenie súd rozhodol podľa § 160 ods. 1 O. s. p. tak, že sumu 9.656,50 Eur súd zaviazal odporkyňu zaplatiť navrhovateľovi v lehote 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku. S prihliadnutím k výške príjmu odporkyne a k výške sumy, takto určenú lehotu je potrebné považovať pre splnenie povinnosti za dostatočnú, pričom rozložením plnenia odporkyne na splátky by bol navrhovateľ neprimerane dotknutý vo svojich právach, keďže spoločný majetok prikázaný do výlučného vlastníctva odporkyne už navrhovateľ neužíva. Povinnosť zaplatiť súdne poplatky a trovy konania štátu súd uložil odporkyňi v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Okresnom súde Revúca do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne v dvoch vyhotoveniach.

Odvolanie musí mať náležitosti podľa § 205 ods. 1 O. s. p. a podľa § 42 ods. 3 O. s. p. Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, musí byť podpísané a datované. Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis s prílohami. V odvolaní sa má uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

a) v konaní došlo k nasledovným vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p.:

- sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,

- súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav,

- sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie

vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok).